

РЕШЕНИЕ

№ 29

гр. Червен бряг, 09.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**РАЙОНЕН СЪД – ЧЕРВЕН БРЯГ, ЧЕТВЪРТИ ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесети декември през две хиляди
двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Тодор Ил. Тихолов

при участието на секретаря М.Ц.Т.
като разгледа докладваното от Тодор Ил. Тихолов Гражданско дело №
20214440100368 по описа за 2021 година

В ЧРС по искова молба вх.№1017/22.03.2021г. е било образувано настоящото дело с ищец
*** ЕИК*** със седалище и адрес на управление *** представлявано от Д.Б.Б. чрез юк.Цв.П.
срещу Г. К. ХР., ЕГН***** с настоящ адрес в г***

В ИМ се твърди, че на 08.10.2019г. било подписано Приложение №1 към рамков договор за
продажба и прехвърляне на вземания от 19.08.2019г. по чл. 99 от ЗЗД между *** и ***
ЕИК***, по силата на който вземането произтичащо от договор за потребителски паричен
кредит №PLUS-15908615/18.04.2018г. е прехвърлено в полза на „АСВ“ ЕАД изцяло с
всички привилегии, обезпечения и принадлежности включително и всички лихви. В
цитирания договор за заем се сочи, че съдържа изрична клауза, която урежда правото на
кредитора да прехвърли вземането си в полза на трети лица. Сочи се, че длъжника е
уведомен по реда на чл.99, ал.3 от ЗЗД за извършената продажба на вземането му с
уведомително писмо изх.№УПЦ-П-БНП/ PLUS-15908615/16.10.2019г., изпратено с известие
за доставяне от страна на „АСВ“ ЕАД в качеството му на пълномощник на цедента.
Писмото е получено лично от ответника. Сочи се в исковата молба, че сключения между ***
и ответника Х. договор е сключен за потребителски кредит при спазване разпоредбите на
ЗПК. Допълва се, че редът и условията, при които е отпуснат кредита са уредени с договора,
а размерът на предоставения кредит е в размер на 5000 лева, като застрахователната премия
е в размер на 1680лв. Допълва се, че предоставянето на посочената сума съставлява
изпълнение на задълженията на кредита да предостави заема и създава задължения за
кредитополучателя да заплати погасителните вноски указани по размер и брой.
Погасителните вноски се сочи, че съставляват изплащане на главницата по кредита, ведно с
надбавка покриваща разноските на кредитора по подготовка, обслужване на кредита и

добавка съставляваща печалбата на кредитора по лихвен процент, който е фиксиран за срока на договора. В самия договор е посочено, че общата стойност на плащанията на кредита е договорена в размер на 9119.40лв., като договорната лихва по кредита между страните е в размерна 4119.40лв. От ищеца се допълва, че на основание сключения договор ответника - кредитополучател се задължил да върне сумата по кредита в срок до 20.04.2023г. на 60 броя равни месечни погасителни вноски, всяка от които по 151.99лв. при първа погасителна вноска на 20.05.2018г. съгласно погасителен план посочен в договора, в който е фиксиран и падежа на всяка отделна погасителна вноска.

Уговорено е между страните, че ако кредитополучателя не изпълни в срок задължението си за плащане на погасителните вноски кредиторът има възможност да приеме, че по отношение на вземанията му е настъпила предсрочна изискуемост. Допълва се, че това положение е уредено съгласно чл.5 от Условията към договора за кредит в който се сочи, че при просрочване на две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората не погасена вноска вземането на кредитора става предсрочно изискуемо в целия му размер, вкл. всички определени от този договор надбавки ведно с дължимото обезщетение за забава, всички разноски за събиране на вземането без да е необходимо изпращане на съобщение от кредитора за настъпване на предсрочната изискуемост. Сочи се, че въпреки тази разпоредба до кредитополучателя е било изпратено уведомително писмо, с което той е уведомен , че по отношение на вземанията по договора за кредит е обявена предсрочна изискуемост считано от 16.10.2019г. – датата на получаване на уведомлението.

В заключение се сочи, че съгласно условията към договора за потребителски кредит при забава плащането на една или повече месечни погасителни вноски, кредитополучателя дължи и обезщетение за забава в размер на действащата законна лихва върху неплатената главница по договора за кредит. В тази връзка се сочи, че била начислена лихва за забава за периода от 21.12.2018г. до датата на подаване на заявлението в съда в общ размер на 814.03лв.

С оглед на изложеното се твърди от *** че поради не заплащане от страна на ответника по делото на дължимите суми по паричния заем за „АСВ“ ЕАД възникнал правен интерес от подаване на заявление по реда на чл.410 ГПК срещу Х. за всички дължими суми по посочения договор за потребителски кредит сключен на 18.04.2018г. Допълва се, че съдът е уважил претенцията по образуваното ч.гр.д.№1225/2020г. по описа на ЧРС и е била издадена заповед за изпълнение №577/14.12.2020г. за сума в общ размер на 7265.48лв., от която 4807.36лв. главница, 1644.09лв. договорна лихва и лихва за забава в размер на 814.03лв. Наред с това се сочи, че длъжникът е възразил срещу издадената заповед, което от своя страна довело „АСВ“ ЕАД до подаване на настоящата искова молба.

Поради изложеното „АСВ“ ЕАД моли съда да постанови решение, с което да признае за установено по отношение на ответника Х., че същата дължи на дружеството 4807.36лв. - **главница**, за периода от 20.12.2018г. до 20.04.2023г.; 1644.09лв.- **договорна лихва** за периода от 20.12.2018г. до 16.10.2019г. – датата на получаване на уведомлението за предсрочна изискуемост и **лихва за забава** в размер на 814.03лв. от 21.12.2018г. до 11.12.2020г.

Направено е искане в случаи, че съда не уважи кумулативно предявените обективно съединени положителни установителни искове да постанови решение, с което осъди ответника Х. да заплати на дружеството посочените по-горе суми за главница, договорна лихва и обезщетение за забава и законна лихва върху главницата от датата на заявлението пред ЧРС по чл.410 ГПК – 11.12.2020г. до окончателното изплащане на вземането.

Направено е искане за присъждане на разноски.

Представят се писмени доказателства.

Направени са доказателствени искания.

С разпореждане №380/23.04.2021г. на основание чл.131 от ГПК съдът е разпоредил препис от исковата молба с приложенията да се изпрати на ответника. Ответникът е бил уведомен на 26.05.2021г. и от него в срок с вх.№2562/30.06.2021г. е постъпил писмен отговор.

В отговора си ответникът сочи, че оспорва исковете по основание и размер, както и всички изложени в исковата молба факти и обстоятелства. Моли съда да отхвърли предявените искове ведно с произтичащите от това правни последици. Във връзка с тези твърдения от ответника се сочи, че от страна на ищеца не били внесени дължимите държавни такси предвид обстоятелството, че е предявен както установителен иск, така и осъдителен такъв. Твърди се, че съгласно разпоредбата на чл.99 ал.3 от ЗЗД предишният кредитор бил длъжен да съобщи на длъжника прехвърлянето на вземането и да предаде на новия кредитор намиращите се у него документи, които установяват вземането както и да му потвърди писмено станалото прехвърляне/сочи се съдебна практика/. Във връзка с това от ответника се сочи, че ищеца по делото не е носител на вземането и не е имал изискуемо спрямо ответника вземане основано на приложение №1 от 8.10.2019г. към рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания от 19.08.2019г. Соци се, че ищецът не е носител на права, които произтичат от договор за потребителски кредит №PLUS – 15908615/18.04.2018г., тъй като според ответника същият не е надлежно и при условията на чл.99, ал.3 от ЗЗД прехвърлен и съобщен съгласно твърдяната от ищеца цесия от 19.08.2019г. Твърди се, че прехвърлянето на вземане е договор, с който кредиторът на едно вземане го прехвърля на трето лице, като длъжникът по вземането не е страна по договора. Соци се, че със сключването на договора за цесия между цедента и цесионера, вземането преминава от цедента върху цесионера в състоянието, в което то се е намирало заедно с акцесорните му права и тъй като цесията засяга интересите освен на страните по договора и на трето лице – длъжник се налагало извършването на допълнително действие, а именно съобщаване на длъжника за цесията. От тук се навеждат доводи, че за да породи действия съобщението за цесията трябвало да бъде извършено от цедента. Това съобщение според ответника имало значение с оглед на третите лица, техни правоприемници и кредиторите на цедента и на цесионера. С изпращането на това съобщение до длъжника същият се информира, че цедента вече не е кредитор, а такъв е цесионерът, на който е прехвърлено вземането, т.е. между длъжника и цедента е прекратена облигационната връзка. С оглед на това от ответника се сочи, че не е упражнено надлежно правото за обявяване на вземането за предсрочно изискуемо, поради което от него се прави извод, че не са налице и предпоставките за принудителното му събиране. Навеждат се доводи във връзка с

заявлението по чл.410 ГПК по което е било образувано ч.гр.д.№1225/20г. по описа на ЧРС за това, че не е налице настъпила автоматична предсрочна изискуемост на основание клаузите от договора.

Наред с това се обсъжда производство по реда на чл.422 ал.1 ГПК, като се прави извода, че сключеният договор за кредит между първоначалните страни е недействителен поради не спазване на императивните изисквания залегнали в чл.11, ал.1, т.10 от ЗПК.

На следващо място се навеждат доводи, че текстовете на договора за потребителски кредит, както и на ОУ към него са написани с шрифт, който е по-малък от 12. В тази връзка се твърди, че договора за кредит е недействителен на основание чл.22 във връзка с чл.10, ал.1 от ЗПК, тъй като всички негови елементи са изготвени на шрифт, който е по-малък от 12, а видно от съдържанието на договора е, че не са спазени изискванията и на чл.11, ал.1, т.12 и т.20 от ЗПК, тъй като погасителния план не съдържа разбивка на всяка погасителна вноска, показваща погасяването на главницата, лихвата, изчислена на базата на лихвения процент и допълнителните разходи като договорът в тази връзка не съдържа наличието или липсата на право на отказ на потребителя от договора, срока в който това право може да бъде упражнено и другите условия за неговото упражняване, вкл. информация за задължението на потребителя да погаси уговорената главница и лихва съгласно чл.29, ал.4 и ал.6, както и за размера на лихвения процент на ден, всяко от които представлява самостоятелно основание според ответника да се приеме, че договора за кредит е недействителен на основание чл.22 от ЗПК.

В заключение се излагат доводи за нарушение на чл.11, ал.1, т.11 от ЗПК, която изисква в погасителния план да е налице разбивка, като се посочи всяка вноска по пера как е образувана с оглед изпълнение на изискването договорът за кредит да е ясен и разбираем за потребителя, да има разпределение на съответната погасителна вноска между различните дължими суми, както и последователността в която същите ще се погасяват. Допълва се, че в процесния договор липсва информация какъв е размера на възнаградителната лихва, както и изплащане на всяка вноска каква част от лихвата се погасява като това според ответника създавало необходимост от тълкуване на договора, а според него законовото изискване в погасителния план да е посочен размерът на лихвата е въведено в защита на потребителя, като не спазването му обуславяло недействителността на съглашението.

С оглед изложеното моли съда да отхвърли исковата претенция на „АСВ“ ЕАД като неоснователна и недоказана.

Направено е искане в случаи, че съда уважи предявената искова претенция, възнаграждението по чл.78 ал.8 от ГПК за процесуално представителство да бъде съобразено с разпоредбите на НЗПП и присъдено в минимален размер. Взето е становище относно доказателствата и доказателствените искания от страна на ищеца, че ответника не възразява да бъдат приети и приложени по делото, както и да се приложи ч.гр.д.№1225/20г. на ЧРС.

Направени са доказателствени искания.

От ответника не се възразява да бъде назначена ССЧЕ.

Направено е доказателствено искане за допускане на СТЕ с 6 задачи.

По допустимостта на предявените искове:

Когато ищецът, предявявайки иск, търси определен правен резултат, позовавайки се на едно правно основание и моли, ако то не бъде установено, съдът да постанови същия резултат, но поради други правопораждащи юридически факти е налице обективно съединяване на искове при условията на евентуалност. Предметът на иска се индивидуализира чрез страни, правопораждащи юридически факти и петитум. При различие в някои от посочените елементи, са налице отделни претенции. Когато те са предявени за съвместно разглеждане, съдът дължи произнасяне по всяка от тях. При евентуалното обективно съединяване на искове, съдът разглежда претенциите в реда, посочен от ищеца, освен, ако друго не се следва от естеството на спорните права и правоотношения. Така Решение №72/29.07.2013г. на ВКС по гр.д.№ 402/2012г., IV г.о., ГК.

В процесния случай е налице различие както в правопораждащия юридически факт, така и в петитума. Доколкото с установителния иск ищецът твърди настъпването на предсрочната изискуемост в момент преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение и на база този юридически факт иска от съда да установи тези твърдения, то с осъдителния иск правопораждащият юридически факт на предсрочната изискуемост се твърди да е настъпил в един последващ момент - връчването на преписа от исковата молба на ответника и отправеното до съда искане е различно - не да установи, а да осъди. Действително, правното основание както при установителния, така и при осъдителния иск е едно и също - договорът за кредит, но за ищеца не е без значение дали поради ненадлежно обявена предсрочна изискуемост, преди заявлението съдът ще присъди само падежиралите вноски по кредита към датата на формиране на силата на пресъдено нещо или ще вземе предвид уведомяването на длъжника за предсрочната изискуемост в хода на процеса и по този начин ще присъди всички непасежиралите вноски по кредита до крайния срок на договора.

В Тълкувателно решение №8/2017г. от 02.04.2019г. по т.д.№8/2017г. по описа на ОСГТК се приема, че предсрочната изискуемост на вземането по договора за кредит променя изискуемостта на вноските, които не са подлежали на изпълнение преди датата на настъпването ѝ, но няма за последица изменение на основанието, от което произтича вземането. Вноските с падеж преди датата на настъпване на предсрочната изискуемост и вноските, станали предсрочно изискуеми са вземания, възникнали на едно и също основание - договора за кредит. По тези съображения позоваването на предсрочната изискуемост не е определящо за основанието на претенцията, предявена по реда на чл.422, ал.1 от ГПК. В така цитираното Тълкувателно решение № 8/2017 от 02.04.2019г. по тълк. дело №8/2017г. на ОСГТК на ВКС, т. 1 не е изследван въпросът - "Може ли обявяването на кредита за предсрочно изискуем да бъде извършено чрез връчване на препис от исковата молба по чл.422, ал.1 от ГПК и приложеното към нея изявление за обявяване на кредита за предсрочно изискуем и представлява ли това факт, който трябва да бъде съобразен от съда по чл.235, ал.3 дш ГПК?". Доколкото този въпрос не е обсъждан в по-късно постановеното тълкувателно решение, то следва към настоящия момент да се приложат разпоредбите на действащото предходно тълкувателно решение - т.9 от Тълкувателно решение №4/18.06.2014г. на ВКС по тълк. д. №4/2013г., ОСГТК. В последното е прието, че по общото

правило на чл.235, ал.3 от ГПК, съдът взема предвид всички факти, които са от значение за спорното право и това са фактите, настъпили след предявяване на иска - от момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение до приключване на съдебното дирене в производството по иска. В настоящия случай този факт е уведомяването на длъжника за предсрочната изискуемост посредством връчването на препис от исковата молба. В Тълкувателно решение №4/2013г. от 18.06.2014г. ОСГТК на ВКС са изложени съображения относно хипотеза, в която волеизявлението за предсрочната изискуемост е материализирано в исковата молба и същото е получено от ответника в хода на производството, които следва да се възприемат в следния смисъл: Ако се приеме, че предявяването на иска има характер на волеизявление на кредитора, че счита кредита за предсрочно изискуем и същият се обявява на длъжника с връчването на препис от исковата молба, то моментът на предсрочната изискуемост ще настъпи с получаването на преписа от ответника по иска. В тази хипотеза ще следва да се установява съществуването на вземане, което не е било изискуемо в заявения размер и не е било възникнало на предявеното основание с оглед на факти, осъществили се след подаване на исковата молба. Така Решение №139/05.11.2014г. по дело №57/2012г. на ВКС, ТК, I т. о.

Съгласно Решение №198/18.01.2019г. по т. д. №193 по описа за 2018 г. на ВКС, ТК условие за разглеждане на осъдителни искове, съединени при условията на евентуалност с установителни искове по чл.422 от ГПК е отхвърлянето на установителните искове, поради ненастъпила предсрочна изискуемост на вземанията по кредита преди заявлението по чл.410 ГПК, като в този случай се въвежда ново обстоятелство в исковата молба - несъдържащо се в заявлението за издаване на заповедта за изпълнение и неподдържано спрямо предявените установителни искове - уведомяване на длъжниците по кредита за изявлението на банката за настъпване на предсрочната изискуемост със самата исковата молба. В тази хипотеза, съединяването при евентуалност при посоченото условие на осъдителните искове с установителните по реда на чл.422 ГПК е допустимо, тъй като ищецът има правен интерес от разглеждането на осъдителните претенции при отхвърляне на установителните такива, когато основанието за отхвърляне на главните искове е свързано с настъпване на обстоятелство /предсрочна изискуемост/, за момента на осъществяването на което се поддържат по двата вида искове различни темпорални момента - преди и след заявлението за издаване на заповед за изпълнение. Така Определение №387/24.07.2017г. по дело №1369/2017г. на ВКС, ТК, I т. о. Същественото при съединяването на установителния иск с осъдителния е новото обстоятелство, въведено в исковата молба, което не се е съдържало в заявлението за издаване на заповед за изпълнение и което не е било поддържано спрямо предявения главен установителен иск. Това ново обстоятелство представлява уведомяване на длъжника по кредита за изявлението за настъпване на предсрочната изискуемост със самата исковата молба.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и съобрази доводите на страните, намира за установено следното:

Видно от Договор за потребителски паричен кредит №PLUS-15908615/18.04.2018г., ведно с погасителен план и Условия по договора, *** като кредитор е предоставил на Г. К. ХР.,

ЕГН***** с настоящ адрес в г*** като кредитополучател, паричен кредит за потребителски цели в размер от 5000,00лв. От договора са установява, както и от приложения Сертификат №PLUS-15465914, че ответника е сключил и договор за застраховка, като се е задължила да заплаща месечната премия по застраховката в общ размер 1680лв. при отпуснатия кредит в размер на 5000лв. Уговорена е такса ангажимент в размер на 175лв., лихвен процент 16,85%, годишен процент на разходите 20,16%. Уговорено е общия размер на задължението в размер на 9119,40лв. да бъде върнат на 60 месечни вноски по 151,99лв., съгласно погасителния план - част от договора, в който погасителен план са посочени само датите на вноските и оставащата след тях главница по кредита. Не е посочено от какви суми е формирана всяка от погасителните вноски и как в сумата от 151,99лв. се разпределя сумата за главница и лихва. Падежът на последната погасителна вноска съгласно погасителния план е на дата 20.02.2023г. Съгласно т.5 от Договора при забава на една или повече месечни погасителни вноски Кредитополучателят дължи обезщетение за забава в размер на действащата законна лихва за периода на забавата върху всяка забавена погасителна вноска, ведно с направените разноски по събиране на вземането (за телекомуникационни услуги, напомнителни писма и/или други действия), извършени по преценка на Кредитора. При просрочване на две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората непогасена вноска, вземането на Кредитора става предсрочно изискуемо в целия му размер, включително всички определени от този Договор надбавки ведно с дължимото обезщетение за забава и всички разноски за събиране на вземането, без да е необходимо изпращане на съобщение от Кредитора за настъпването на предсрочната изискуемост. В договора е посочено, че с полагането на подписа си върху настоящия Договор, лицето посочено като Кредитополучател удостоверява, че е получило посочената в група "параметри и условия" сума по посочената в чл.1 банкова сметка, преддоговорна информация в съответствие със ЗПК и екземпляр от договора за кредит.

Видно от Рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания/цесия/ от 19.08.2019г., Приложение №1/08.10.2019 г. и Потвърждение на основание чл.99, ал.3 ЗЗД, *** е прехвърлило на *** вземането от ответника, произтичащо от процесния договор за потребителски паричен кредит .

С пълномощно №3370/2019г., *** е упълномощил *** да уведоми всички длъжници по всички вземания на дружеството, които са цедирани, съгласно договор за прехвърляне на парични задължения (цесия).

До длъжника е изпратено уведомително писмо, като видно от известие за доставяне, длъжникът Г.Х. го е получила лично на 18.10.2019г. От съдържанието на писмото се установява, че задължението на Х. по сключения договор за потребителски паричен кредит е прехвърлено от *** на ***.

При така установеното от фактическа страна, съдът приема следното от правна страна:

Предявени са положителни установителни искове, имащи за предмет претендирани неудовлетворени притезателни права за плащане на задължение, възникнало на основание на договор за кредит и прехвърлено на основание договор за цесия, както и за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва. В тежест на ищеца е да докаже

наличието на валидно възникнало вземане срещу ответника в размера на претендираните суми, да докаже съществуването на валиден договор за цесия, както и че за станалото прехвърляне на вземането е уведомен длъжника по правилата на чл.99, ал.3 от ЗЗД. В негова тежест е да докаже основанието и размерът на претендираните суми.

Видно от доказателствата по делото, че вземането по сключения договор за потребителски паричен кредит №PLUS-15908615 от дата 18.04.2018г., е прехвърлено от *** на *** по силата на процесния договор за цесия.

По делото е представено уведомление за прехвърляне на вземане, адресирано до ответника, което е връчено. Уведомлението до длъжника е приложено към исковата молба и с получаването му от ответника, цесията му е надлежно съобщена. Закона не указва формата и момента на съобщаването. Достатъчно е то да е налице в момента, в който съда е сезиран със спора. Няма пречка съобщаването като фактическо действие с правни последици да бъде извършено и от пълномощник. В същия смисъл е Решение №123/24.06.2009г. на ВКС по т.д. №12/2009г., II т.о. ТК, в което съдът в изпълнение на правомощията си по чл.291 от ГПК, приема за правилна съдебната практика, съгласно която сама по себе си исковата молба не може да се счете за уведомление по смисъла на чл.99, ал.4 от ЗЗД, но когато към нея е приложено уведомление макар и дотогава невръчено на длъжника се приема, че съобщаване на цесията все пак е извършено. По този начин всъщност, всички изисквания на закона, целящи да предпазят длъжника и да му позволят да плати добре - на носителя на вземането, са изпълнени. Ответникът би могъл да възразява срещу нередовното си уведомяване за извършената цесия, само в случай, че твърди изпълнение на задължението към стария кредитор. Такива възражения по делото не са противопоставени.

Съгласно императивните изисквания, въведени с разпоредбата на чл.11, ал.1 т.11 и т.12 от ЗПК, договорът за потребителски кредит трябва да съдържа информация за условията за издължаване на кредита от потребителя, включително погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми, дължими при различни лихвени проценти за целите на погасяването, като погасителният план следва да посочва дължимите плащания и сроковете и условията за извършването на тези плащания, да съдържа разбивка на всяка погасителна вноска, показваща погасяването на главницата, лихвата, изчислена на базата на лихвения процент, и когато е приложимо, допълнителните разходи; когато лихвеният процент не е фиксиран или когато допълнителните разходи могат да бъдат променени съгласно договора за кредит, в погасителния план се посочва ясно, че информацията, съдържаща се в плана, е валидна само до последваща промяна на лихвения процент или на допълнителните разходи съгласно договора за кредит.

Следва да бъде обсъдено обстоятелството, дали уговореното в процесния договор относно размера на месечното плащане в размер на 151,99лв., срока на договора - 60 месеца, падеж на плащанията, обективира погасителен план по смисъла на чл.11, т.11 и т.12 от ЗПК. От цитираното съдържание на договора, следва изводът, че в същото фигурира информация за съответните плащания и срокове за това. Съгласно цитираната правна норма на ЗПК, за да

бъде прието, че съответни уговорки в договора по своята правна същност представляват погасителен план, следва освен да са ясни размерът на съответните плащания и срока за това, а също така да е изложена и разбивка на всяка погасителна вноска, показваща погасяването на главница, лихва, изчислена на базата на лихвения процент, и когато е приложимо, допълнителните разходи. В настоящия случай липсва разбиване по пера на задължението на кредитополучателя, от което да е ясно в каква част то представлява главница, лихви и допълнителни разходи по кредита, респ. липсва информация, показваща с всяка отделна вноска каква част от задължението за главница, лихви и допълнителни разходи се погасява. Не става ясно как се формира сумата от 151,99лв., съставляваща размер на месечна погасителна вноска. Задължението, произтичащо от ЗПК за кредитора е да посочи разбивка не само на целия размер на предоставения паричен заем, а и на всяка една отделна погасителна вноска. Не е посочено в стойността на всяка една месечна вноска какъв е размерът на главницата, лихвите и допълнителните разходи.

Отделно от това съдът е допуснал и е била извършена техническа експертиза във връзка с разпоредбата на чл.10, ал.1 от ЗПК, която не е била оспорена от страните и приета от съда и от която се установява, че всички документи в кредитното досие на ответника са използвани различни видове шрифтове, като вещото лице в експертизата подробно ги е изследвала и посочила по документи, но които са по-малки от посочения в чл.10, ал.1 от ЗПК размер, а именно 12.

С оглед изложеното съдът намира, че процесният договор за потребителски кредит е сключен в нарушение на изискванията на чл.10, ал.1, чл.11, ал.1, т.11 и т.12 от ЗПК, тъй като няма изискуемост по закон съдържание - липсва погасителен план, поради което е налице пълна недействителност (нищожност) на договора - арг. чл.22 от ЗПК. Съгласно правилото на чл.23 от ГПК, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

Съгласно Договор за потребителски паричен кредит, ищецът е предоставил на ответника паричен кредит в размер на 5000,00лв., от която сума по сметката на кредитополучателя е постъпила сумата 4825,00лв., което е видно от заверено копие на платежно на стр.57 от делото. Предоставянето на тази сума (според чл.2 от договора) съставлява изпълнение на задължението на кредитора-ищец да предостави заема и създава задължение за кредитополучателя да заплати на кредитора погасителните вноски. Въз основа на договора, за ответника възникнало задължението да погаси заема на 60 месечни вноски - всяка по 151,99лв., които вноски включващи главницата, застрахователна премия, надбавка, представляваща покриваща разходите на заемодателя по подготовка и обслужване на заема, както определена добавка съставляваща печалба на заемодателя. Ищецът претендира заплащане на целия размер на уговорената в договора за кредит лихва върху предоставения кредит, за целия период на договора, включително за времето след настъпване на предсрочната изискуемост на кредита.

Съдът намира претенцията за заплащане на **възнаградителна** лихва по договора за кредит, след обявяване на предсрочната му изискуемост за неоснователна. По силата на чл.70, ал.1

от ЗЗД срокът се смята за уговорен в полза на длъжника, ако не следва друго от волята на страните или от естеството на задължението, като при лихвоносно парично задължение длъжникът може да плати преди срока и да приспадне лихвите за времето до края на срока - чл.70, ал.3 от ЗЗД. Липсата на изрична уговорка между страните за това в чия полза е уговорен срокът и включването на клауза за възможност за предсрочно погасяване на задължението с приспадане на лихвите до края на срока, сочат на приложение на общото правило на чл.70, ал.1 ЗЗД за уговорен срок в полза на заемателя. Уговореният срок в полза на длъжника лишава кредитора от възможността да иска изпълнение преди срока, но изгубването на преимуществото на срока, според общата разпоредбата на чл.71 от ЗЗД, има за последици изискуемост на задължението и право на кредитора да предприеме действия по изпълнение. Уредбата на заема за потребление по ЗЗД не включва последиците при предсрочна изискуемост на задължението за връщане на заетата сума. При договора за банков кредит по чл.432 от ТЗ са предвидени предпоставки за настъпване на предсрочна изискуемост, извън тези по чл.71 от ЗЗД. Законът за потребителския кредит дава разрешение за последиците при предсрочно погасяване на кредита, но не и за обявяването му за предсрочно изискуем. Клаузата, включена в договор за заем за потребление за предсрочна изискуемост, при настъпването на определени условия и свързана с неизпълнение на задължението за връщане на заетата сума, не противоречи на свободата на договаряне по чл.9 ЗЗД, но по същество позоваването на това потестативно право от кредитора представлява нов правопроменящ юридически факт.

Възнаградителната лихва се различава от **обезщетителната** по своите функции, размер и приложение. Така, докато мораторната лихва по чл.86 дш ЗЗД служи като заместител на неизпълненото от длъжника и в този смисъл възниква като вземане при едно "ненормално" развитие на правоотношението, то възнаградителната лихва, служи за "възнаграждение", тоест за насрещна престация срещу получените средства и се дължи при обичайно развитие на правоотношението, за което е уговорена. **Възнаградителните** лихви се дължат като следствие от разсроченото изпълнение на задължението за връщане на заетата главница. Веднъж бидейки предсрочно изискан обаче, полученият кредит по отношение на неговата главница се превръща в едно цялостно вземане на кредитора, което вече не се дължи разсрочено. Ето защо не би могло да се приеме, че след позоваване от кредитора на предсрочна изискуемост по кредита, следва той да получи и възнаграждението за предоставените средства до края на договора. Възнаградителната лихва по своя стопански характер следва да бъде компенсация за невъзможността на кредитора да ползва предоставените на кредитополучателя парични средства в хипотеза, в която той би могъл да ги ползва, но не го прави, тъй като те са на разположение на кредитополучателя. В случая на обявяване на кредита за предсрочно изискуем, създава задължение и условия за незабавно връщане на заетите средства, а оттам - и тяхната употреба от заемодателя в момент по-ранен от очаквания при сключването на договора. Възнаграждение се дължи за ползване от кредитополучателя на предоставените средства, а при позоваване на предсрочна изискуемост на кредита, се дължи връщане на целия размер на кредита веднага след настъпване на предсрочната изискуемост, поради което отпада основанието за заплащане на

възнаграждение за предоставените парични средства след настъпване на предсрочната изискуемост по кредита. Самото обявяване на предсрочната изискуемост е нов юридически факт, който страните не са предвиждали или желали при сключването на договора, и неговото съществуване е оставено изцяло на преценката на кредитора. Ако желае, той би могъл да получи онова, което му се дължи при очакваното развитие на правоотношението, в случай че не се възползва от правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем, въпреки наличието на предпоставките за това. При настъпило основание за предсрочна изискуемост, но неупражнено от кредитодателя право, той ще получи впоследствие както съответната вноски, така и възнаградителната лихва заедно с мораторна лихва за забава. Разликата в обема на дължимото в двете хипотези се налага от факта, че в хипотезата на неупражнено право за обявяване на предсрочната изискуемост падежите на всички останали задължения за вноски остават непроменени и не се дължат към момента, към който длъжникът ще плати освен вноски и възнаградителна лихва също така и обезщетение за неизпълнението (при това само за периода от неизпълнението до заплащането). В този смисъл е и изричната разпоредба на чл.33, ал.1 от ЗПК. В действителност настъпването на предсрочната изискуемост представлява упражняване на право, при което отношенията не могат да се уреждат както в хипотеза на законосъобразно развитие. Изцяло по волята на кредитора е поставен изборът дали да упражни това потестативно право или не. Потестативното право по чл.432 от ТЗ, респ. чл.71 от ЗЗД представлява едностранен избор на кредитора при виновно неизпълнение, след който той губи една възможност, за да придобие основание за друга. При кумулиране на обезщетителна и възнаградителна лихва за защита на един и същи интерес би се стигнало до неоснователно обогатяване, както правилно се посочва и в задължителната практика на ВКС по реда на чл.274, т.3 от ГПК. Обстоятелството, че предсрочната изискуемост на кредита, поражда задължение за кредитополучателя да върне получената сума в цялост, респ. остатъка от същата, изключва наличието на основание за формиране на **договорна лихва, имаща възнаградителен характер**. Нещо повече, дори да се приеме, че вземането за лихва има обезщетителен характер, то самото кумулиране на две обезщетения за забавата на длъжника, касаещи един и същи период би довело до неоснователно обогатяване на кредитора, което действащият в страната правов ред не допуска. /Определение №974/07.12.2011 г. по ч.т.д.№797/2010г./. Съобразена законовата уредба на договора за потребителски кредит в Закона за потребителския кредит, изпадането на длъжника в забава обуславя правото на кредитора да търси единствено мораторна лихва за периода на същата и то, съизмерима с лимитирания размер **законна** лихва. В този смисъл е и задължителната практика на ВКС- Тълкувателно решение №3/2017г. на ОСГТК на ВКС, в което е прието, че **размерът** на вземането на кредитора при предсрочна изискуемост по договор за заем/кредит следва да се определи в размер само на непогасения остатък от предоставената по договора парична сума (главницата) и законната лихва от датата на настъпване на предсрочната изискуемост до датата на плащането.

В настоящия случай кредиторът освен възнаградителната лихва по договора за кредит за периода от 20.12.2018г. до 16.10.2019г. в общ размер от 1644,09лв. претендира и лихва за забава върху главницата в размер на 814,03лв. за периода от 21.12.2018г. до датата на

подаване на заявлението в съда. Същите суми и в същите срокове се претендират и по предявения в условията на евентуалност иск, от което е видно, че е налице кумулиране на възнаградителна и мораторна лихва, което би довело и до неоснователно обогатяване на кредитора- ищец по делото.

Както бе изяснено по-горе, съгласно чл.23 от ЗПК в настоящия случай с оглед недействителността на процесния договор за потребителски кредит, ответникът следва да върне само чистата стойност на кредита, без лихви или други разходи по кредита. Ответникът не е получил цялата заемна сума от 5000лв. по договора, а 4825.00лв., което е видно и от заключението на ВЛ, освен от платежното на стр.57 от делото. Той не е ангажирал доказателства за плащане на сумата, но от ищеца се претендира сумата от 4807,36лв., която сума обаче според заключението на ВЛ е 4705,36лв., тъй като е имало частично плащане от страна на кредитополучателя. Мораторна лихва върху получената чиста стойност по кредита при недействителност на договора за кредит се дължи от поканата по арт. чл.84, ал.2 ЗЗД, което в процесния случай се явява исковата молба.

Следователно, предявеният иск с правно основание чл.422 от ГПК се явява основателен за сумата от 4705,36лв., представляваща главница по Договор за потребителски паричен кредит №PLUS-15908615/18.04.2018г., поради което следва да бъде уважен в целия си предявен размер.

Предявените искове за признаване за установено, че ответника дължи на ищеца договорна лихва в размер на 1644,09лв. за периода от 20.12.2018г. до 16.10.2019г. и лихва за забава върху главницата в размер на 814,03лв., посочена в исковата молба, а според заключението на ВЛ в размер на 943.69лв. за периода от 21.12.2018г. до датата на подаване на заявлението в съда – 11.12.2020г., за които първоначално посочена сума - 814,03лв. е издадена Заповед №577/14.12.2020г. за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. №1225/2020 г. по описа на Районен съд – Ч.Бряг се явяват изцяло неоснователни и като такива следва да бъдат отхвърлени в предявените си размери.

При извода на съда за основателност на предявения иск с правно основание чл. 422 от ГПК за установения в производството размер от 4705,36лв., съдът не дължи произнасяне по предявения евентуален иск с правно основание чл.79 във връзка с чл.240 от ЗЗД, чл.9 от ЗПК и чл.99 от ЗЗД, с цена на иска 4807,36лв.

По исковете с правно основание чл.79 от ЗЗД във връзка с чл.99 от ЗЗД, с цена на иска възнаградителната лихва по договора за кредит за периода от 20.12.2018г. до 16.10.2019г. в общ размер от 1644,09лв., като се претендира и лихва за забава върху главницата в размер на 814,03лв., а в същност по заключението на ВЛ 943,69лв. за периода от 21.12.2018г. до 11.12.2020г., датата на подаване на заявлението в съда, предявени в условията на евентуалност съдът дължи произнасяне поради отхвърляне на исковете с правно основание чл. 422 ГПК във връзка с чл. 415 от ГПК, чл.79 ЗЗД във връзка с чл.99 ЗЗД.

Съдът намира предявените евентуални искове с правно основание чл. 79 ЗЗД във връзка с чл. 99 ЗЗД, договорна лихва и чл. 86 ЗЗД във връзка с чл. 99 ЗЗД, лихва за забава за неоснователни в целите си предявени размери и като такива следва да бъдат отхвърлени по изложените погоре съображения, които не се налага да бъдат преповтаряни. Процесния

договор за кредит е сключен в нарушение на изискванията на чл. 11, ал. 1 т. 11 и 12 ЗПК, тъй като няма изискуемост по закон съдържание - липсва погасителен план, поради което е налице пълна недействителност (нищожност) на договора – аргумент от чл. 22 ЗПК. Съгласно правилото на чл.23 от ГПК, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

Съгласно Тълкувателно решение №4/2013г. на ОСГТК на ВКС, т. 12, съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422, респ. чл. 415, ал. 1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство, като съобразно изхода на спора разпреди отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство. Съдът в исковото производство се произнася с осъдителен диспозитив по дължимостта на разноските в заповедното производство, включително и когато не изменя разноските по издадената заповед за изпълнение. В тази връзка съгласно разпоредбата на чл.78, ал.8 от ГПК в полза на юридическите лица се присъжда адвокатско възнаграждение по Наредба №1/2004г. за минималните адвокатски възнаграждения, ако са защитавани от юрисконсулт, като е съобразено последното изменение на ГПК, обнародвано в ДВ, бр.8/2017г. относно юрисконсултското възнаграждение. Съдът като съобрази задължителната тълкувателна практика на ВКС и основателността на предявените обективно кумулативно съединени искиви претенции в предявения си размер, ответника следва следва да бъде осъден да заплати направените разноски от ищеца по делото в заповедното производство в общ размер от 142,35лв.

Следва да се присъдят и разноски по настоящето дело, като размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл.37 от Закона за правната помощ - Наредба за заплащането на правната помощ - чл.25, ал.1, която е в размер от 100 до 300лв. В случая, съдът намира, че юр.к. възнаграждение следва да бъде определено от 100лв. При това положение се дължат и разноски в исковото производство в размер 285,96лв., съобразно уважената част от исковете.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл.422, ал.1 от ГПК във връзка с чл.415 от ГПК, връзка с чл.79 от ЗЗД, чл.9, ал.1 от ЗПК, чл.240 от ЗЗД и чл.99 от ЗЗД по отношение на Г. К. ХР., ЕГН***** с настоящ адрес в г**** че дължи на *** ЕИК*** със седалище и адрес на управление *** представлявано от Д.Б.Б. сумата от 4705,36лв., представляваща главница по Договор за потребителски паричен кредит №PLUS-15908615/18.04.2018г., сключен между *** (кредитор) и Г. К. ХР., ЕГН***** (кредитополучател), вземането по който е прехвърлено от кредитора на *** с договор за цесия от от 19.08.2019г. и Приложение№ 1/12.12.2019 г., за която сума е издадена заповед за изпълнение

№577/14.12.2020г. по ч.гр.д.№1225/2020г. по описа на ЧРС.

ОТХВЪРЛЯ предявения от "**** ЕИК****" против Г. К. ХР., ЕГН***** иск с правно основание чл.422, ал.1 от ГПК във връзка с чл.415 от ГПК, връзка с чл.79 от ЗЗД, чл.9, ал.1 от ЗПК и чл.99 от ЗЗД за признаване за установено, че ответника по делото дължи на ищеца сумата от 1644.09лв. - **ДОГОВОРНА** лихва за периода от 20.12.2018г. до 16.10.2019г. по Договор за потребителски паричен кредит №PLUS-15908615/18.04.2018г., сключен между *** (кредитор) и Г. К. ХР., ЕГН***** (кредитополучател), вземането по който е прехвърлено от кредитора на *** с договор за цесия от от 19.08.2019г. и Приложение№ 1/12.12.2019 г., за която сума е издадена заповед за изпълнение №577/14.12.2020г. по ч.гр.д. №1225/2020г. по описа на ЧРС, като НЕОСНОВАТЕЛЕН и НЕДОКАЗАН.

ОТХВЪРЛЯ предявения от "**** ЕИК****" против Г. К. ХР., ЕГН***** иск с правно основание чл.422, ал.1 от ГПК във връзка с чл.415 от ГПК, връзка с чл.86 от ЗЗД и чл.99 от ЗЗД за признаване за установено, че ответника по делото дължи на ищеца сумата от 814,03лв. представляваща обезщетение за забава за периода от от 21.12.2018г. до 11.12.2020г. по Договор за потребителски паричен кредит №PLUS-15908615/18.04.2018г., сключен между *** (кредитор) и Г. К. ХР., ЕГН***** (кредитополучател), вземането по който е прехвърлено от кредитора на *** с договор за цесия от от 19.08.2019г. и Приложение№ 1/12.12.2019 г., за която сума е издадена заповед за изпълнение №577/14.12.2020г. по ч.гр.д.№1225/2020г. по описа на ЧРС, като НЕОСНОВАТЕЛЕН и НЕДОКАЗАН.

ОТХВЪРЛЯ предявения от "**** ЕИК****" против Г. К. ХР., ЕГН***** иск с правно основание чл.79 от ЗЗД във връзка с чл.9, ал.1 ЗПК и чл.99 от ЗЗД за сумата от 1644.09лв. - **ДОГОВОРНА** лихва за периода от 20.12.2018г. до 16.10.2019г. по Договор за потребителски паричен кредит №PLUS-15908615/18.04.2018г., сключен между *** (кредитор) и Г. К. ХР., ЕГН***** (кредитополучател), вземането по който е прехвърлено от кредитора на *** с договор за цесия от от 19.08.2019г. и Приложение№ 1/12.12.2019 г., за която сума е издадена заповед за изпълнение №577/14.12.2020г. по ч.гр.д.№1225/2020г. по описа на ЧРС, като НЕОСНОВАТЕЛЕН и НЕДОКАЗАН.

ОТХВЪРЛЯ предявения от "**** ЕИК****" против Г. К. ХР., ЕГН***** иск с правно чл.86 от ЗЗД във връзка с чл. 99 от ЗЗД, за признаване за установено, че ответника по делото дължи на ищеца сумата от 814,03лв., представляваща обезщетение за забава за периода от 21.12.2018г. до 11.12.2020г. по Договор за потребителски паричен кредит №PLUS-15908615/18.04.2018г., сключен между *** (кредитор) и Г. К. ХР., ЕГН***** (кредитополучател), вземането по който е прехвърлено от кредитора на *** с договор за цесия от от 19.08.2019г. и Приложение№ 1/12.12.2019 г., за която сума е издадена заповед за изпълнение №577/14.12.2020г. по ч.гр.д.№1225/2020г. по описа на ЧРС, като НЕОСНОВАТЕЛЕН и НЕДОКАЗАН.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК, Г. К. ХР., ЕГН***** да плати на "**** ЕИК****" сумата от 142,35лв., направени деловодни разноси по ч.гр.д.№1225/2020г. по описа на ЧРС, съобразно уважената част от исковете.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК, Г. К. ХР., ЕГН***** да плати на "****

ЕИК*** сумата от сумата от 285,96лв., направени деловодни разноси в исковото производство, съобразно уважената част от исковите.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Плевенския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Червен Бряг: _____